

Anvisning av plats för hushållsavfall

I KORTHET

- I avfallsföreskrifterna kan kommunen ange närmare krav för hanteringen av avfall inom kommunen, till exempel att enskilda är skyldiga att lämna hushållsavfall till kommunen, sköta kärl och hålla enskild väg fram till hämtplats i farbart skick.
- I avfallsföreskrifterna kan kommunen också ange att kommunen under vissa förutsättningar kan anvisa annan plats än den fastighet där hushållsavfallet finns för hämtning av avfallet.
- För att kommunen ska kunna anvisa plats krävs stöd i avfallsföreskrifterna.
- Kommunen måste ha rådighet över den plats man anvisar.
- Det är kommunen som har ansvaret för att visa att förutsättningarna för att anvisa plats är uppfyllda.
- Kommunen ska följa förvaltningslagens regler vid handläggning av ärenden om anvisning av plats. Ett beslut att anvisa plats ska fattas av berörd nämnd eller av tjänsteperson på delegation.
- Beslut om anvisning av plats kan överklagas till länsstyrelsen av den beslutet berör. Beslutet kan trots det i de allra flesta fall verkställas omedelbart. Skäl för varför det ska verkställas omedelbart ska dock anges i beslutsmotiveringen.

INNEHÅLL

1. Juridiska förutsättningar	3
1.1 Kommunal normgivning och de kommunala avfallsföreskrifterna.....	3
1.2 Kommunens skyldighet att transportera bort hushållsavfall	4
1.3 Fastighetsägarens skyldigheter.....	4
1.4 Anvisning av plats och rimligt avstånd till avlämningsplats	5
2. Formella krav vid handläggning av anvisning av plats	6
2.1 Myndighetsutövning.....	6
2.2 Myndighetsutövning och kommunala bolag samt entreprenörer	6
2.3 Utredningsskyldighet och kommunikation	6
2.4 Muntlig handläggning	7
2.5 Motiveringsskyldighet	7
2.6 Nämndbeslut eller delegation	7
2.7 Underrättelse om beslut	7
2.8 Fler än en fastighetsägare	8
2.9 Tidsbegränsade beslut och återkallande av gynnande förvaltningsbeslut	8
2.10 När får ett beslut verkställas?	8
2.11 Överklagande	8
2.12 Rättidsprövning	8
3. Rådighet över den anvisade platsen och grundläggande iordningsställande	9
4. Den anvisade platsens drift och skötsel	9
5. Taxefrågor	9
6. Motiveringsförslag (stöd)	9
 Bilaga 1 Delegationsbeslut	12
Bilaga 2 Tjänsteskrivelse	14

1. JURIDISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

1.1 Kommunal normgivning och de kommunala avfallsföreskrifterna

Avfallsföreskrifterna är en normföreskrift. Med norm kan sägas att bestämmelsen är generellt tillämplig. Genom detta dras en gräns mot individuella beslut och sådana beslut som visserligen är mer allmängiltiga, t.ex. planbeslut enligt plan- och bygglagen (2010:900), men som fortfarande anses vara beslut i särskilda fall.¹

En kommun kan dock inte fastställa normer inom vilket område som helst. Rätten för en kommun att fastställa normer kallas för den kommunala normgivningsmakten. I 1 kap. 3 § kommunallagen (2017:725) fastställs följande: *Bestämmelser om att kommuner och regioner har rätt att (...) meddela föreskrifter finns i regeringsformen.*

Med normgivningsmakten avses rätten att besluta om rättsregler, det vill säga sådana regler som är bindande för enskilda och myndigheter och som gäller generellt. I regeringsformen benämns sådana regler föreskrifter. Normgivningsmakten med avseende på kommunala avfallsföreskrifter regleras ytterst i 8 kap. 10 § regeringsformen där det föreskrivs att *om riksdagen enligt detta kapitel bemyndigar regeringen att meddela föreskrifter i ett visst ämne, kan riksdagen också medge att regeringen bemyndigar en förvaltningsmyndighet eller en kommun att meddela föreskrifter i ämnet.*

Det bör noteras att med begreppet föreskrifter i 8 kap. regeringsformen avses endast sådana normer som meddelas av svenska organ. Normer som meddelas inom ramen för EU omfattas alltså inte.² Det grundläggande för den kommunala normgivningsmakten är att ett bemyndigande för kommuner att meddela föreskrifter (normer) alltid ska ges i lag eller förordning. Avfallsföreskrifterna är som anges ovan normföreskrifter och är en obligatorisk del av renhållningsordningen. Observera att det bara är avfallsföreskrifterna och inte avfallsplanen som är av normkaraktär.

Den kommunala skyldigheten att fastställa en renhållningsordning regleras i 15 kap. 41 § miljöbalken (MB). Där anges följande:

För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning som ska antas av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av regeringens bemyndiganden enligt detta kapitel. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet.

Det följer alltså av 15 kap. 41 § MB att renhållningsordningen bl.a. ska innehålla de föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av regeringens bemyndiganden enligt detta kapitel. I 15 kap. 39 § MB bemyndigas regeringen att ge kommunen rätt att meddela de föreskrifter om hur avfall ska hanteras som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

Regeringen har utnyttjat sitt bemyndigande genom att i 74 och 75 §§ avfallsförordningen (2011:927) föreskriva följande:

74 § Kommunen får meddela föreskrifter om

- 1. hur utrymmen, behållare och andra anordningar för hantering av avfall ska vara beskaffade och skötas,*
- 2. att vissa slag av avfall ska förvaras och transporteras skilt från annat avfall,*
- 3. skyldighet att i fråga om förvaring och transport av avfall vidta andra åtgärder som är nödvändiga av återanvändnings- eller återvinningsskäl eller av andra hälso- eller miljöskäl,*
- 4. att den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall ska lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning, och*
- 5. hur en anmälan enligt 45 § ska göras.*

75 § Kommunen får meddela ytterligare föreskrifter om hanteringen av hushållsavfall.

Det kan konstateras att bestämmelserna i avfallsförordningen innehåller ett vitt bemyndigande för kommunerna att meddela ytterligare föreskrifter om hantering av avfall. Kommunen har stor frihet att utforma sina avfallsföreskrifter och sitt renhållningssystem för att uppnå en ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt god avfallshantering. I avfallsföreskrifterna anges bland annat vilka hämtningsintervall som ska gälla för de olika områdena och de olika fraktionerna av avfall. Detta gäller även tider då uppehåll i ordinarie hämtning görs beträffande fritidsfastigheter. För att avfallshanteringen ska fungera funktionellt måste kommunen i föreskrifterna fastställa var kommunen ska hämta hushållsavfall, men även andra förutsättningar som krävs för hämtningen, exempelvis föreskrifter om farbar väg kan fastställas. Däri ryms också bl.a. föreskrifter om anvisning av plats för hämtning av hushållsavfall. För att kunna anvisa annan plats måste möjligheten till det fastställas i avfallsföreskrifterna.

Eftersom de kommunala avfallsföreskrifterna är av normkaraktär kan inte kommunen, i utförandet av den faktiska avfallshämtningen, tillhandahålla tjänster som avviker från gällande föreskrifter på grund av kommunens,

¹ Von Essen, Ulrik: Kommunal normgivning s. 65.

² Prop. 2009/10:80 s. 217.

en enskild fastighetsägares eller nyttjanderättshavares behov. För att exempelvis kunna anvisa plats för hämtning av hushållsavfall måste ett sådant anvisningsbeslut därför har stöd i avfallsföreskrifterna. Saknas sådant stöd ska avfallet hämtas på fastigheten där det finns i enlighet med huvudregeln i 15 kap. 20 § MB. Föreskrifterna för att kunna anvisa plats är alltså utformningen av kommunens egna avfallsföreskrifter.

I Avfall Sveriges förslag till avfallsföreskrifter – Rapport 2017:01 *Underlag för renhållningsordningens avfallsföreskrifter*, anges med avseende på anvisning av plats följande:

19 § Hämtning av hushållsavfall sker normalt vid fastighetsgränsen, vid en överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats. Anvisning av plats görs av [] nämnd.

20 § Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning, hålls i farbart skick.

Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri. Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av hushållsavfall ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet.

Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 19 §.

Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som kärlet behöver dras av den som utför hämtningen hålls i sådant skick att kärl utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

När dessa föreskrifter anges i avfallsföreskrifterna är de normativa och bindande.

1.2 Kommunens skyldighet att transportera bort hushållsavfall

Huvudprincipen är enligt 15 kap. 20 § första stycket MB att varje kommun ansvarar för att hushållsavfall inom kommunen återvinns eller bortskaffas. Vidare ska kommunen enligt 15 kap. 20 § andra stycket MB transportera bort avfallet från den fastighet där avfallet finns, om

1. borttransport behövs för att tillgodose såväl skyddet för människors hälsa och miljön som enskilda intressen, eller
2. fastighetsinnehavaren begär att kommunen ska

transportera bort avfallet och det inte är oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

Det som anges i punkten 2 ovan, borttransport av avfall på fastighetsinnehavarens begäran, tar sikte på det som brukar benämnas budning. Budning ska ske om det inte är oskäligt med hänsyn till omständigheterna i den enskilda fallet. Har en fastighet anvisad plats kommer budningen att ske från den anvisade platsen. Budning är exempelvis aktuell vid de tillfällen då behov av extra hämtning utöver vad som följer av avfallsföreskrifterna föreligger. Exempel på sådana situationer är när en fastighetsägare har behov av extra hämtning av grovavfall.

1.3 Fastighetsägarens skyldigheter

Fastighetsägare har, med hänvisning till de kommunala avfallsföreskrifterna, dels en skyldighet att lämna sitt hushållsavfall vid fastighetsgräns och dels att hålla sin väg i framkomligt skick. Detta under förutsättning att kommunen inte anvisat eller överenskommit med fastighetsägaren om att lämna hushållsavfallet på annan plats. Oavsett dessa skyldigheter kan kommunen eller dess entreprenör ha svårt att hämta hushållsavfall från fastigheten på grund av t.ex. att renhållningsfordonet inte kan vända på vägen. Det problemet behöver inte vara den enskilda fastighetsägarens ansvar eller fel men kan ändå få konsekvenser för denne.

Fastighetsägaren kan inte befrias från sin skyldighet att överlämna avfallet genom att inte lämna sitt hushållsavfall vid fastighetsgräns eller uppfylla skyldigheten att ordna farbar väg. Om farbar väg inte kan upprättas kan kommunen anvisa en annan plats för avlämnande av hushållsavfall (se Miljööverdomstolens avgörande den 2 maj 2006 i mål nr M 7725-05 och Miljööverdomstolens dom den 18 januari 2007 i mål nr M 583-06). Kommunen kan även anvisa annan plats för avlämnande av hushållsavfall på andra grunder än avsaknad av farbar väg, exempelvis vid skyddsstopp på grund av att det inte anses säkert ur ett arbetsmiljöperspektiv att köra fram renhållningsfordonet till fastigheten på den befintliga vägen (det är egentligen fortfarande fråga om att vägen inte är farbar men att skälet till det är av arbetsmiljöskäl). Det bör noteras att det kommunala ansvaret för hushållsavfall inte upphör på grund av ett skyddsstopp eller att vägen av annan anledning inte är farbar. Exempelvis ett skyddsstopp innebär endast att det sätt på vilket kommunen eller kommunens entreprenör hämtar hushållsavfall från den enskilda fastigheten inte anses överensstämma med gällande arbetsmiljölagstiftning och att en annan lösning måste ordnas t.ex. anvisning av plats.

Begreppet farbar väg är inte ett tydligt definierat begrepp och kan inrymma många frågetecken. Rör frågan om farbarhet snö- och halkbekämpning eller slyröjning torde frågan som sådan vara hanterbar. Då kan tillsynsmyndigheten förelägga fastighetsägaren att göra vägen farbar såvida denne har rådighet över de åtgärder som behöver utföras.

Om fastigheten eller tillfartsvägen däremot saknar utrymme för att kunna vända renhållningsfordonet eller om transportvägen inte klarar renhållningsfordonets axeltryck är frågan mer komplicerad. Då kan kommunen istället anvisa annan plats, eftersom det med utgångspunkt i proportionalitetsprincipen i 5 § förvaltningslagen (2017:900) (FL) torde vara orimligt att förelägga en fastighetsägare att göra stora investeringar för att göra vägen farbar.

I många fall har inte heller den enskilde fastighetsägaren rådighet över vägen och förhållanden på och i anslutning till vägen t.ex. då ansvaret för vägen åvilar en samfällighet. Frågan om farbarhet kan också relatera till det sätt kommunen insamlar hushållsavfall. Systemen för kommunernas avfallsinsamling bygger på möjligheten att kunna använda generella lösningar utan att behöva specialanpassa varje hämtning genom att exempelvis behöva använda specialfordon och/eller speciallösningar för åtkomst på varje enskild fastighet. Anpassning av renhållningsfordons storlek kan emellertid innebära att ofarbara vägar blir farbara. Kan kommunen inte med tillgängliga fordon hämta avfallet på en fastighet och någon annan möjlighet än att hämta det på annan plats inte finns så ska kommunen anvisa plats (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 21 januari 2013 i mål nr M 7772-12).

Om kommunen eller dess entreprenör inte kan hämta hushållsavfall på grund av att en fastighetsägare eller nyttjanderättshavare inte klarar att uppfylla avfallsföreskrifterna innebär detta inte automatiskt att kommunen eller dess entreprenör måste planera hämtningen på annat sätt. Tillsynsmyndigheten³ skulle, med stöd av 26 kap. 9 § första stycket miljöbalken, kunna förelägga fastighetsägaren att fullgöra avfallsföreskrifternas bestämmelser. Men som nämnts ovan, med hänvisning till proportionalitetsprincipen i 5 § FL, så får tillsynsmyndighetens åtgärder inte vara mer långtgående än vad som behövs och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot. Inom ramen för tillsyn enligt miljöbalken så begränsas föreläggandemöjligheterna dessutom ytterligare genom att mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet inte får tillgripas enligt 26 kap. 9 § andra stycket MB. Med beaktande av de proportionalitetsprincipsbegränsningar som ställs upp såväl i förvaltningslagen som miljöbalken så är anvisning av plats många gånger det enda alternativet för att lösa permanenta problem med vägars farbarhet och arbetsmiljöfrågor knutna till detta. Situationen kan naturligtvis vara annorlunda vid t.ex. problem med snöröjning eller skymmande sly under förutsättning att den fastighetsinnehavare som är föremål för problemen med avfallshämtningen har rådighet över snö- och slyröjning.

1.4 Anvisning av plats och rimligt avstånd till avlämningsplats

Hämtning av hushållsavfall sker normalt vid fastighetsgränsen. Om kommunen inte, med hänvisning till exempelvis problem med vägens farbarhet, kan hämta hushållsavfall från en fastighet och det inte är rimligt eller möjligt för kommun att förelägga den enskilde att åtgärda detta får kommunen i första hand försöka överenskomma med fastighetsägaren om att denne ska lämna hushållsavfallet på en annan plats. Här står det kommunen ganska fritt att överenskomma med fastighetsägaren.

Går fastighetsägaren med på det kan kärlet stå på längre avstånd från en fastighet än vad som etablerats i praxis eftersom parterna då har frihet att komma överens om det. Överenskommelsen gäller dock bara fastighetsägaren/-innehavaren och inte fastigheten. Ny fastighetsägare/-innehavare kan ha andra behov av hämtning och placeringen kanske inte längre är rimlig.

Om kommunen och fastighetsägaren inte kan komma överens om förutsättningar och plats för hämtning av hushållsavfall måste kommunen anvisa plats för lämnande av hushållsavfall. Kommunen har inte någon möjlighet att framtvinga egen borttransport till uppsamlingsplatser eller liknande, belägna längre bort än inom rimligt avstånd från fastigheten. Rimligt avstånd till avlämningsplats beror på typen av bebyggelse men torde enligt praxis i normalfallet inte överstiga 400–500 meter. Det innebär inte att längre avstånd skulle kunna vara orimliga. Tvärtom kan längre avstånd i vissa fall vara rimliga. Den anvisade platsen kan till exempel ligga vid slutet av den enda utfartsvägen från fastigheten. Dessutom inverkar även lokala förutsättningar på avståndsbedömningen. Om det till exempel är en backe med kraftig lutning upp till lämningsplatsen är det normalt sett inte rimligt att kräva lika långt avstånd. En bedömning av vad som är att betrakta som rimligt avstånd måste således alltid göras i det enskilda fallet.

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt har i ett avgörande den 21 februari 2019 i mål nr M 4181-18 godtagit ett avstånd om 1,2 km från fastigheten till den anvisade platsen. Domstolen ansåg att det inte gick att fastställa någon borte avståndsgräns för den anvisade platsen. Avgörande måste istället anses vara vad som är den närmast belägna platsen för upphämtning med hänsyn till de krav på vägens farbarhet som uppställs i de gällande kommunala föreskrifterna. Då detta utgör det enda rimliga alternativet måste det godtas.

När kommunen anvisar plats måste den anvisade platsen vara tydligt preciserad i beslutet. Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt har i mål nr M 6548-11 upphävt miljö- och hälsoskydds nämndens beslut om anvisning av plats eftersom

³ Den nämnd som enligt sitt reglemente har till uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av miljöbalken, exempelvis miljö- och hälsoskyddsnämnden.

nämnden i beslutet endast hade angivit att hushållsavfall från fastigheterna XX till NN skulle hämtas utmed en angiven väg. Eftersom den anvisade platsen inte var tydligare preciserad än angiven väg, och inte var efter den angivna vägen som avfallet skulle lämnas, gick det inte att verkställa. Ett tillsynsbeslut som förpliktar någon att vidta en åtgärd behöver nämligen utformas så tydligt att mottagaren av beslutet har möjlighet att utan minsta tvekan följa beslutet. Nämnden var därför skyldig att precisera var efter vägen som avfallskärnen skulle placeras.

2. FORMELLA KRAV VID HANDLÄGGNING AV ANVISNING AV PLATS

2.1 Myndighetsutövning

Att anvisa plats är myndighetsutövning. Beskrivningen i rättsordningen av de olika fall som innefattar myndighetsutövning har det gemensamt att det rör sig om beslut och andra åtgärder som en myndighet vidtar gentemot en enskild med stöd av en befogenhet som myndigheten har getts genom ett konkret beslut av regeringen eller riksdagen eller genom en offentligrättslig författning. Beslutet eller åtgärden är ytterst ett uttryck för samhällets makt över medborgarna. Det gäller oberoende av om den aktuella åtgärden uttrycker en skyldighet för någon enskild eller innebär att någon enskild gynnas i det enskilda fallet. Karaktäristiskt för dessa situationer är också att den enskilde i förhållande till det allmänna befinner sig i en beroendeställning som inte har sin grund i ett frivilligt åtagande. Det innebär att myndigheten i dessa fall – till skillnad från i t.ex. ett avtalsförhållande – ensidigt har att besluta i saken.⁴ Är det fråga om ett beslut, varigenom den enskilde förpliktas att göra, tåla eller underlåta något måste den enskilde rätta sig efter beslutet, eftersom den enskilde annars riskerar att tvångsmedel av något slag används mot denne.

Anvisning av plats är ett ensidigt beslut av kommunen (som är en myndighet) som grundar sig på offentligrättslig författning (miljöbalken, avfallsförordningen och avfallsföreskrifterna) och som den enskilde är tvungen att följa vilket innebär att det får oundvikliga rättsverkningar för den enskilde. Det innebär sammantaget att den beslutande kommunen utövar sina maktbefogenheter i en monopolställning gentemot den enskilde vilken befinner sig i ett beroendeförhållande gentemot den beslutsfattande kommunen.

2.2 Myndighetsutövning och kommunala bolag samt entreprenörer

Fullmäktige i kommuner och regioner får enligt 10 kap. 1 § första stycket kommunallagen (2017:725) (KL) besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en

juridisk person eller en enskild individ om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd. Enligt såväl 10 kap. 1 § andra stycket KL som 12 kap. 4 § andra stycket regeringsformen får angelägenheter som innefattar myndighetsutövning endast lämnas över till juridisk person eller en enskild individ om det finns stöd för det i lag. Det finns inget lagstöd för ett överlämnande till vare sig juridisk person eller en enskild individ när det gäller beslut om anvisning av plats. Detta innebär att kommunen inte kan föra över detta beslutsfattande på vare sig ett kommunalt renhållningsbolag eller på någon entreprenör.

Kommuner och regioner får även enligt 3 kap. 8 § KL bilda kommunalförbund och lämna över skötseln av kommunala angelägenheter till sådana förbund. Ett kommunalförbund kan till skillnad från kommunala bolag hantera de flesta frågor som en kommun kan hantera inklusive uppgifter som innefattar myndighetsutövning. Det enda som är undantag är att fastställa taxor eller normföreskrifter. Dessa måste fastställas av respektive kommunfullmäktige.⁵ För att veta exakt vad ett enskilt kommunalförbund kan hantera får ledning sökas i förbundsordningen där det anges vilka uppgifter som lämnats över från medlemskommunerna till kommunalförbundet.

2.3 Utredningsskyldighet och kommunikation

Ett enskilt beslut att anvisa en plats med stöd av avfallsföreskrifterna är inte ett normbeslut utan ett beslut som enligt 19 kap. 1 § andra stycket MB kan överklagas med förvaltningsbesvär till länsstyrelsen. Ett sådant beslut fattas av den avfallsansvariga nämnden eller av en tjänsteman med stöd av delegation från den avfallsansvariga nämnden.

För att kunna fatta ett beslut behöver ärendet beredas. Kommunen har ett uttalat utredningsansvar enligt 23 § första stycket FL som innebär att kommunen ska se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver. Det betyder att det är kommunen som har det yttersta ansvaret för att underlaget i ärendet är sådant att det leder till ett materiellt riktigt beslut. Kraven på omfattningen av utredningsåtgärderna kan variera med hänsyn till ärendets karaktär.⁶ Samtidigt som kommunen ska se till att ärendet utreds i den omfattning som dess beskaffenhet kräver är en viktig utgångspunkt för handläggningen samtidigt, enligt 9 § första stycket FL, att ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. Sammantaget innebär detta att det är nödvändigt att noggrant överväga vilka handläggnings- och utredningsåtgärder som är nödvändiga för att utredningen ska leda till ett materiellt riktigt beslut.

⁴ Se prop. 2016/17:180 s. 47 f., jfr prop. 1971:30 del 2 s. 331, prop. 1972:5 s. 498–499, prop. 1975:78 s. 180 och prop. 1988/89:113 s. 11.

⁵ Högsta förvaltningsdomstolen fann i målet HFD 2013 ref. 80 att en kommuns föreskriftsrätt, innefattande taxor som kommunen bemyndigats att meddela, inte kan utnyttjas av kommunalförbund.

⁶ Prop. 2016/17:180 s. 147 ff. och s. 308.

I samband med utredningen är det dessutom viktigt att ha i åtanke att det är kommunen som har hela ansvaret för att visa att förutsättningarna för att anvisa plats är uppfyllda.

Enligt 25 § FL ska kommunen innan den fattar ett beslut i ett ärende, om det inte är uppenbart obehövt, underrätta den som är part om allt material av betydelse för beslutet och ge parten tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över materialet. Kommunen har alltså en kommunikationsskyldighet som innebär att allt material som kommunen tillför ärendet under utredningen och som har betydelse för beslutet ska tillställas den enskilde som också ska ha en möjlighet att yttra sig över detta innan kommunen får fatta beslut i ärendet. Det kan t.ex. vara sådant som protokoll från skyddsronder om en vägs beskaffenhet, yttranden från entreprenören etc. Det är också viktigt att kommunikationen sker med varje enskild individ och inte bara med t.ex. en samfällighet eller liknande eftersom varje ärende är individuellt i förhållande till varje fastighetsägare/-innehavare såvida det inte är samfälligheten som är abonnent.

2.4 Muntlig handläggning

Utgångspunkten för handläggningen är enligt 9 § andra stycket FL att den ska vara skriftlig. Myndigheten får dock, enligt samma bestämmelse, besluta att handläggningen helt eller delvis ska vara muntlig, om det inte är olämpligt. Av 24 § FL följer dessutom att om en enskild part vill lämna uppgifter muntligt i ett ärende ska kommunen ge parten tillfälle till det, om det inte framstår som obehövt. Kommunen bestämmer hur detta ska ske.

2.5 Motiveringsskyldighet

Med utredningen som grund ska beslutet om anvisning av plats motiveras. Av 32 § FL följer att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Motiveringsskyldigheten innebär att kommunen måste ange de skäl som har bestämt utgången i ärendet. Motiveringsskyldigheten återspeglar två grundsatser i vår rättsordning. Varje beslut av en myndighet ska grundas på objektivt konstaterbara skäl som ska redovisas i beslutet. Det ställs inte något krav på att ingående redogöra för sakförhållandena i ärendet eller för hur dessa har bedömts. I uttrycket klargörande ligger emellertid att skälen måste presenteras på ett sådant sätt att de blir begripliga för den enskilde. Den faktiska situationen som är grunden för att anvisa en annan plats måste redovisas.

Svårigheter att kortfattat förklara bevekelsegrunderna för ett beslut får inte leda till att motivering helt utelämnas eller utformas på ett intetsägende sätt. I begreppet ”klargörande” ligger också att myndigheterna i sina beslut ska använda ett språk som är enkelt, korrekt och anpassat så att besluten kan bli begripliga för mottagarna.⁷ Som framgår av bestämmelsen finns också en skyldighet att ange vilka föreskrifter som har tillämpats i ärendet. Det betyder att kommunen måste tala om vilka rättsregler som har åberopats som stöd för beslutet. Detta är ett utflöde av den s.k. legalitetsprincipen (se 5 § FL) som innebär att en myndighet (kommun) endast får vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen. Eftersom avfallsföreskrifterna är, såsom angetts ovan, s.k. normföreskrifter så är dessa rättsregler som innefattas i rättsordningen.

Beslutet måste alltså göras begripligt för parten genom att ange vilka faktiska förhållanden som är avgörande, vilka rättsregler som är tillämpliga och hur kommunen har resonerat. Den kanske främsta anledningen till varför en kommun behöver anvisa annan plats för hämtning av hushållsavfall är att vägförhållandena inte gör det möjligt att ta sig fram till fastigheten med ett renhållningsfordon på ett sätt som är förenligt med gällande arbetsmiljökrav.

2.6 Nämndbeslut eller delegation

Beslut i ärenden om anvisning av plats fattas av den nämnd som enligt sitt reglemente ansvarar för hanteringen av kommunens avfallsfrågor. Regelmässigt fattas emellertid beslut i ärenden om anvisning av plats av tjänstemän på delegation med stöd av 7 kap. 5 § KL. I vissa fall är grundar sig delegationen istället på en vidaredelegation från förvaltningschefen enligt 7 kap. 6 § KL. I 6 kap. 38 § KL finns vissa begränsningar i nämndens möjligheter till delegation. Dessa begränsningar torde inte bli tillämpliga på ärenden om anvisning av plats.

Om en tjänsteperson fattar beslut måste han eller hon alltid, genom att kontrollera nämndens/förvaltningschefens delegationsordning, säkerställa att han eller hon har en delegation som omfattar beslut om anvisning av plats. Saknas sådan delegation saknas mandat att fatta beslut.

Om beslut fattas på delegation måste delegaten också kontrollera vilka krav som finns på återrapportering av beslutet till nämnden. Enligt 7 kap. 8 § KL ska nämnden nämligen besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation enligt 7 kap. 5 och 6 § KL ska anmälas till den.

2.7 Underrättelse om beslut

När beslut är fattat ska detta enligt 33 § FL översändas till den enskilde fastighetsägaren/-innehavaren så snart som möjligt. Eftersom beslut om anvisning av plats kan överklagas

⁷ Prop. 2016/17:180 s. 187 f. och s. 321 samt SOU 2010:29 s. 494. Se även 11 § språklagen (2009:600) som stadgar att språket i offentlig verksamhet ska vara värdat, enkelt och begripligt.

skall till beslutet även bifogas en överklagandehänvisning som anger hur ett överklagande går till och inom vilken tid detta skall ske. Ett överklagande av ett beslut om anvisning av plats ska enligt 44 § FL ha kommit in till beslutsmyndigheten (kommunen) inom tre veckor från den dag då den som överklagar fick del av beslutet genom den myndigheten. Hur den enskilde ska underrättas om beslutet regleras inte i lagstiftningen. Det kan göras genom delgivning eller på något annat sätt. Har den enskilde inte överklagat beslutet inom överklagandetiden vinner beslutet lagakraft.

2.8 Fler än en fastighetsägare

Om det är fler än en fastighetsägare måste beslutet skickas till samtliga delägare. Även kommunikationen måste ske med samtliga delägare. Respektive delägare kan överklaga beslutet var för sig. När det gäller samfällighetsföreningar som förvaltar en eller flera gemensamhetsanläggningar (till exempel miljöhus) som servar flera fastigheter när det gäller avfallshantering har kommunen bara en motpart. Allt beroende på vad som är föreningens ändamål och stadgarnas innehåll. Det är alltså viktigt att avgöra om det är samfälligheten eller den enskilde fastighetsägaren som är abonnent.

2.9 Tidsbegränsade beslut och återkallande av gynnande förvaltningsbeslut

Beslut om anvisning av plats är inte (till skillnad mot t.ex. dispenser och undantag) s.k. gynnande förvaltningsbeslut. Till skillnad mot vad som gäller för gynnande förvaltningsbeslut är utgångspunkten därför att beslut om anvisning av plats kan återkallas.

När det gäller gynnande förvaltningsbeslut så kan dessa normalt sett bara återkallas antingen med stöd av förbehåll i själva beslutet eller i författning som ligger till grund för själva beslutet, eller av hänsyn till en hälsofara, brandfara, trafikfara eller av andra sådana säkerhetsskäl eller om den enskilde har utverkat beslutet genom vilseledande uppgifter. Beslut kan även vara tidsbegränsade och löper då ut enligt tidsbegränsningen i beslutet.

När det gäller betungande beslut dvs. ett av myndigheten (kommunen) uppställt åliggande som den enskilde är skyldig att följa (som i fallet med anvisning av plats) kan ett sådant beslut däremot upphävas av myndigheten i efterhand när behov av att upprätthålla beslutet inte längre föreligger.

2.10 När får ett beslut verkställas?

Ett beslut som får överklagas inom en viss tid får verkställas när överklagandetiden har gått ut, om beslutet inte har överklagats (dvs. när det vunnit laga kraft). Ett beslut får dock alltid verkställas omedelbart om beslutet gäller endast

tillfälligt (vilket skulle kunna vara fallet vid en tillfällig anvisning av plats t.ex. till följd av vägarbete). En myndighet får även verkställa ett beslut omedelbart om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. Myndigheten ska dock först noga överväga om det finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet på grund av

1. att beslutet medför mycket ingripande verkningar för någon enskild,
2. att verkställigheten inte kan återgå om ett överklagande av beslutet leder till att det upphävs, eller
3. någon annan omständighet.⁸

När det gäller anvisning av plats kan beslutet knappast sägas innefatta mycket ingripande verkningar för någon enskild och det är inte heller några svårigheter att återgå till utgångsläget om beslutet upphävs (då får kommunen hitta någon annan omständighet som skulle kunna föranleda att det inte får verkställas omedelbart. Det mesta talar snarare för att beslutet bör verkställas omedelbart, inte minst när arbetsmiljöskäl ligger bakom beslutet (väsentligt allmänt eller enskilt intresse). Om beslutet ska verkställas omedelbart så ska det anges i beslutet och kommunen ska även motivera varför den avser att verkställa beslutet omedelbart.

2.11 Överklagande

Ett beslut får överklagas om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt, det angår denne och om det gått denne emot samt beslutet kan överklagas.⁹

Ett överklagande av ett beslut ska göras skriftligen till den högre instans som ska pröva överklagandet (överinstansen). Överklagandet ska dock ges in till den myndighet som har meddelat beslutet (beslutsmyndigheten). I överklagandet ska den som överklagar ange vilket beslut som överklagas och på vilket sätt han eller hon vill att beslutet ska ändras.¹⁰ Ett överklagande av ett beslut ska ha kommit in till beslutsmyndigheten inom tre veckor från den dag då den som överklagar fick del av beslutet.¹¹

2.12 Rättidsprövning

Beslutsmyndigheten prövar om överklagandet har kommit in i rätt tid. Överinstansen prövar frågor om att avvisa ett överklagande på någon annan grund än att det har kommit in för sent, det ska alltså inte kommunen göra. Om det har kommit in för sent ska myndigheten besluta att överklagandet inte får tas upp till prövning (avvisning). Ett överklagande ska dock inte avvisas om;

1. förseningen beror på att myndigheten inte har lämnat en korrekt underrättelse om hur man överklagar, eller

⁸ Se 35 § förvaltningslagen (2017:900).

⁹ Se 41 och 42 §§ förvaltningslagen (2017:900).

¹⁰ Se 43 § förvaltningslagen (2017:900).

¹¹ Se 44 § förvaltningslagen (2017:900).

2. överklagandet har kommit in till överinstansen inom överklagandetiden.¹²

Om ett överklagande felaktigt har getts in till överinstansen, ska den myndigheten vidarebefordra överklagandet till beslutsmyndigheten och samtidigt ange vilken dag som överklagandet kom in till överinstansen¹³.

Om överklagandet inte avvisas ska beslutsmyndigheten skyndsamt överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till överinstansen. Om en myndighet ändrar ett beslut som har överklagats, ska den överlämna även det nya beslutet till överinstansen. Överklagandet ska även anses omfatta det nya beslutet.

Enligt 38 § FL ska en myndighet ändra ett beslut som den har meddelat som första instans om

1. den anser att beslutet är uppenbart felaktigt i något väsentligt hänseende på grund av att det har tillkommit nya omständigheter eller av någon annan anledning, och
2. beslutet kan ändras snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part.

Ett beslut som har överklagats får, enligt 39 § FL, ändras av den myndighet som har meddelat det som första instans enbart i sådana fall som avses i 38 § och bara om överklagandet och övriga handlingar i ärendet ännu inte har överlämnats till den högre instans som ska pröva överklagandet.

3. RÅDIGHET ÖVER DEN ANVISADE PLATSEN OCH GRUNDLÄGGANDE IORDNINGSSTÄLLANDE

För att kunna anvisa en plats för lämnande av hushållsavfall som ligger utanför fastigheten måste kommunen först tillse att kommunen har rådighet över den anvisade platsen. Det sker vanligtvis genom att kommunen träffar ett arrendeavtal med berörd fastighetsägare. Kommunen kan inte anvisa en plats på en annan fastighet samt förelägga fastighetsägaren att träffa ett arrendeavtal med fastighetsägaren.

Det är rimligt att kommunen iordningsställer den plats som anvisas. Det främsta skälet för detta är att insamlingen ska fungera rationellt. Det kan t.ex. handla om att hårdgöra den yta där kärl eller behållare ska ställas upp och eventuellt uppföra staket så att uppställda kärl och behållare inte rullar iväg och riskerar att orsaka skada på person eller egendom. Om det är så att den anvisade platsen är belägen på så sätt att många passerar och att kärlen eller behållarna skulle kunna användas av andra än fastighetsägarna är det kanske

rimligt att kommunen anordnar och bekostar låsanordningar. Att ansvaret ska åligga kommunen motiveras med att fastighetsägaren med stöd av avfallsföreskrifterna åläggs en annan hämtningsplats för avfall än vad som normalt är fallet (det vill säga vid fastighetsgränsen).

4. DEN ANVISADE PLATSENS DRIFT OCH SKÖTSEL

En anvisad plats måste skötas. Det är osäkert om det är möjligt att ålägga en fastighetsägare att svara för drift och skötsel av den anvisade platsen. Frågan måste prövas, men det torde inte vara helt orimligt att det går att göra. Detta med hänvisning till att när hämtning sker vid fastighetsgränsen åligger drift och skötsel av platsen runt färdet normalt fastighetsägaren, exempelvis snöröjning och halkbekämpning.

Om det är fler än en fastighetsägare som har samma anvisade plats torde det dock inte vara möjligt att ålägga ett kollektivt ansvar för anläggningens skötsel. Har den anvisade platsen ett utrymme för varje fastighet kan kommunen möjligen ålägga respektive fastighetsägare att sköta sin plats.

5. TAXEFRÅGOR

Fastighetsägarens avlämning av avfall på en plats som är belägen inom rimligt avstånd från fastigheten innebär inte ur likställighetssynpunkt¹⁴ en större åtbörd än att lämna avfallet vid fastighetsgränsen. Det finns därför inte någon grund eller skyldighet för kommunen att reducera avgiften för den fastighetsägare som får en plats anvisad inom rimligt avstånd från fastigheten.

Som ett alternativ till anvisning av plats kan även taxan konstrueras på ett sådant sätt att särskild avgift tillämpas när hämtning sker med specialfordon, exempelvis ett mindre fordon som bara hanterar speciella abonnenter där ett vanligt renhållningsfordon inte kan användas till följd av vägförhållandena. En sådan taxekonstruktion står inte i strid med likställighetsprincipen eftersom den tar sikte på en annan "tjänst" än den som tillhandahålls med ordinarie renhållningsfordon. Att hämta avfall på en fastighet där det krävs specialfordon kräver mer av de kommunala resurserna än de fastigheter där en standardiserad lösning kan användas.

6. MOTIVERINGSFÖRSLAG (STÖD)

Nedan redovisas några utkast till ett antal särskilda motiveringar relaterade till vägens farbarhet och till arbetsmiljö. Utkasten ska endast ses som exempel att användas till motiveringen. Därefter kan kompletteringar och lämpliga hänvisningar till renhållningsföreskrifterna göras.¹⁵

¹² Se 45 och 47 §§ förvaltningslagen (2017:900).

¹³ Se 47 § förvaltningslagen (2017:900).

¹⁴ Den kommunala likställighetsprincipen återfinns i 2 kap. 3 § kommunallagen (2017:725) och stadgar att kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

¹⁵ I förslagen har hänvisningar gjorts till Avfall Sveriges förslag till avfallsföreskrifter Rapport 2017:1 *Underlag för renhållningsordningens avfallsföreskrifter*. Se även 2 kap. 1–2 §§ och 3 kap. 2 § arbetsmiljölagen, Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrift (AFS 2012:2) om belastningsergonomi.

De skäl som åberopas som grund för kommunen att anvisa plats måste alltid ha stöd i kommunens renhållningsordning. Saknas stöd i renhållningsordningen kan anvisning av plats inte göras eftersom ett sådant beslut då saknar laglig grund.

Enligt avfallsföreskrifterna (20 § tredje stycket) ska enskild väg som utnyttjas vid hämtning av hushållsavfall vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle för de renhållningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Längs vägar där renhållningsfordon ska framföras behöver det finnas ett tillräckligt stort fritt utrymme, så att det finns plats att möta en person och även plats för renhållningsarbetaren att öppna dörren och förflytta sig från förarhytten längs med fordonet till fordonets baklastare. En (1) meter utöver fordonets bredd ger möjlighet att hålla marginal till hinder intill körbanan samtidigt som en person kan förflytta sig längs med fordonet. Eftersom förhållandena i anslutning till Er fastighet inte uppfyller dessa krav har kommunen bedömt att farbar väg inte kan upprättas och då ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren enligt 20 § fjärde stycket avfallsföreskrifterna avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 19 §. Eftersom någon överenskommelse inte nåtts anvisas Ni plats enligt följande

Enligt avfallsföreskrifterna (20 § tredje stycket) ska enskild väg som utnyttjas vid hämtning av hushållsavfall vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de renhållningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Sikten längs körvägen måste vara fri så att föraren hinner upptäcka gående och andra trafikanter i tid och kan stanna fordonet för att undvika en olycka. Som exempel kan nämnas att ett fordon som framförs i 10 km/tim hinner förflytta sig knappt 3 meter på den tid (en sekund) det tar för föraren att reagera på att något händer. Till det ska fordonets bromssträcka läggas. Eftersom förhållandena i anslutning till Er fastighet inte uppfyller dessa krav har kommunen bedömt att farbar väg inte kan upprättas och då ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren enligt 20 § fjärde stycket avfallsföreskrifterna avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 19 §. Eftersom någon överenskommelse inte nåtts anvisas Ni plats enligt följande

Fastighetsinnehavaren ska enligt 20 § avfallsföreskrifterna se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning, hålls i farbart skick. Det innebär bl. a. att den ska ha fri sikt, hållas fri från hinder och om det är en enskild väg att den ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle för de renhållningsfordon som normalt används i

hämtningsområdet. Påkörningsolyckor och tillbud i samband med avfallshämtning inne i bostadsområden har tidigare skett och backning är i detta sammanhang ett högriskmoment. Manövrering på trånga ytor kräver en stor del av förarens uppmärksamhet och minskar förarens möjlighet att hålla uppsikt över omgivningen i övrigt. Körningen sker under hög muskulär anspänning där oron för att köra på människor eller egendom bidrar. För den psykiska hälsan kan det innebära svåra följder att ha kört på och skadat en människa. Med anledning av detta anses inte vägen farbar då det inte är möjligt för renhållningsfordonet att angöra Er fastighet utan backning under dessa riskförhållanden. Kommunen har därför bedömt att farbar väg inte kan upprättas fram till Er fastighet och då ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren enligt 20 § fjärde stycket avfallsföreskrifterna avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 19 §. Eftersom någon överenskommelse inte nåtts anvisas Ni plats enligt följande

Av belastningsergonomiska skäl måste renhållningsfordonet kunna angöra intill uppställningsplatsen för avfallskärnen. Det är inte någon godtagbar lösning att stanna fordonet längre bort från avfallskärnen och sedan dra dessa manuellt till bilen. Fastighetsinnehavaren ska därför enligt 20 § avfallsföreskrifterna se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning, hålls i farbart skick. Det innebär bl. a. att den ska ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri samt om det är en enskild väg att den ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de renhållningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Med anledning av att kommunen bedömt att förutsättningarna på platsen inte gör det möjligt för renhållningsfordonen att angöra intill uppställningsplatsen ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren enligt 20 § fjärde stycket avfallsföreskrifterna avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 19 §. Eftersom någon överenskommelse inte nåtts anvisas Ni plats enligt följande

Ovan angivna motiveringar kan kombineras med följande:

- Arbetsmiljöverkets skyddsombudet har beslutat att förbjuda kommunens (entreprenör) att hämta avfall från ... på grund av (följande orsaker).
- Hämtning av avfall kan inte ske på ett sådant sätt att renhållningsarbetarnas arbete inte innebär risk att köra på personer eller egendom i området.
- Körbanan ska vara minst 50 cm bredare än det fordon som används vid hämtningen (renhållningsfordonet) och ha tillräcklig bärighet i relation till fordonets vikt inklusive last. Väg ... är

endast ... cm bredare än det fordon som används vid hämtningen och har inte tillräcklig bärighet i relation till fordonets vikt.

- Det fria utrymmet vid sidan om renhållningsfordonet ska sammanlagt vara minst en meter utöver fordonets bredd. I svängar ska körbanan och det fria utrymmet därutöver vara så stort att fordonet kan komma fram utan backningsmanöver. Med fritt utrymme avses en yta som är jämn, utan hinder och har bärighet för en person att gå på. Detta villkor uppfylls inte.
- Vid sidan om körbanan ska sikten vara fri, så att renhållningsfordonet hinner stanna om en person kommer i vägen för fordonet. Detta villkor uppfylls inte.
- Backning får endast ske vid vändning av renhållningsfordonet på vändplan och sikten ska då vara fri. Undantag kan göras för oförutsedda hinder i körriktningen. Detta villkor uppfylls inte.

- Renhållningsfordonet ska kunna angöra intill uppställningsplatsen för avfallskärren. Backning får endast ske vid vändning av renhållningsfordonet och sikten ska då vara fri. Undantag kan göras för oförutsedda hinder i körriktningen. Detta villkor uppfylls inte.
- Vid tömning av kärl och lastning av säckar bör fordonen kunna disponera en plats med bredd 4 meter och längd 15 meter. För uppställning och hämtning av container behövs en fri längd av omkring 14 meter.
- Enligt Arbetsmiljöverket ska backning på hämtningsplatser undvikas på grund av olycksrisken.

DELEGATIONSBESLUT

Datum

Diarienummer

Beslut om att anvisa annan plats för lämnande av hushållsavfall

Fastighetsbeteckning	Adress
[Fastighet]	[Fastighetens adress]
Fastighetsägare	
[Fastighetsägare]	

Beslut

Med stöd av XX § renhållningsordningen beslutas att anvisa följande plats för lämnande och hämtande av hushållsavfall från fastigheten [...].

Adress:

Se platsen på bifogad karta.

[...] nämnden har iordninggjort ytan för renhållningskärl

Fastighetsägaren är ansvarig för ytans drift och skötsel. [om det är fler än en fastighetsägare som har sammaanvisade plats bör det inte vara möjligt att förelägga ett kollektivt ansvar för platsens skötsel].

Motivering

Arbetsmiljöverket/skyddsombudet (bilaga 1) har beslutat att förbjuda kommunens (entreprenör) att hämta hushållsavfall från [fastighet] med adress [...] på grund av (följande orsaker).

- Hämtning av avfall kan inte ske på ett sådant sätt att renhållningsarbetarnas arbete inte innebär risk att köra på personer eller egendom i området.
- Körbanan ska vara minst 50 cm bredare än det fordon som används vid hämtningen (renhållningsfordonet) och ha tillräcklig bärighet i relation till fordonets vikt inklusive last. Väg ... är endast ... cm bredare än det fordon som används vid hämtningen och har inte tillräcklig bärighet i relation till fordonets vikt.
- Det fria utrymmet vid sidan om renhållningsfordonet ska sammanlagt vara minst en meter utöver fordonets bredd I svängar ska körbanan och det fria utrymmet därutöver vara så stort att fordonet kan komma fram utan backningsmanöver. Med fritt utrymme avses en yta som är jämn, utan hinder och har bärighet för en person att gå på. Detta villkor uppfylls inte.

[Därefter kan kommunen, om det är möjligt, utveckla beslutsmotiveringen. Beslutsdokumentet ska redovisa omständigheterna i ärendet och tillämpliga bestämmelser samt innehålla en beslutsmotivering. Beslutet måste göras begripligt för parten och då redogöra för vilka faktiska förhållanden som är avgörande, vilka rättsregler som är tillämpliga och hur myndigheten har resonerat.]

Kommunicering

Underlaget har med stöd av § 25 förvaltningslagen kommunicerats med fastighetsägaren/-na till fastigheten [fastighet] med adress [...]. Fastighetsägaren/-na har skriftligen svarat på översänt underlag (bilaga x).

[...] förvaltningen/kontoret gör följande bedömning med hänvisning till det skriftliga svaret:

Du kan begära att beslutet överprövas

Om ni anser att beslutet är fel kan ni överklaga det hos länsstyrelsen. Överklagandet ska vara skriftligt. Ni ställer skrivelsen till länsstyrelsen men skickar den till [...] nämnden, adressen finns i sidfoten.

I skrivelsen anger ni ärendets diarienummer, varför Ni vill att beslutet ska ändras och vilken ändring som önskas, ert namn, fullständig adress, e-postadress och telefonnummer. Om Ni önskar återopa handlingar som stödjer Er uppfattning bör dessa bifogas överklagandet.

Skrivelsen ska vara undertecknad av er och måste vara inlämnad till [...] nämnden inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet.

Om ni anlitar ombud ska en fullmakt i original skickas med.

[...] nämnden

Beslutsdatum:

Underskrift

Telefontid: [...] dagar och [...] dagar kl. [...] Telefon: [...]

Bifogas

Karta som redovisar anvisad plats.

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

Diarienummer

Anvisande av annan plats för lämnande av hushållsavfall

Avser fastighet [fastighet] med adress [.....]

Förslag till beslut

Att, med stöd av XX § renhållningsordningen anvisa plats som redovisas i bilaga 1, som annan plats för lämnande och hämtande av hushållsavfall från fastigheten [fastighet] med adress [.....]

Bakgrund

Från fastigheten [fastighet] med adress [...] hämtas hushållsavfall. Fastighetens belägenhet är sådan att skyddsombudet har beslutat om ett skyddstopp för hämtning av hushållsavfall då vägen inte är farbar i den mening som anges i avfallsföreskrifterna [ange relevanta föreskrifter]. Beslutet om skyddstopp redovisas i bilaga 2. [..] och kommunen har fört förhandlingar/utrett möjlig annan form av hämtning. Eftersom det inte finns någon annan lösning på situationen som innebär att kommunen/renhållningsentreprenören kan angöra fastigheten med renhållningsfordonet anvisas följande plats för lämnande av hushållsavfall.

Därefter kan kommunen, om det är möjligt, utveckla beslutsmotiveringen. Beslutsdokumentet ska redovisa omständigheterna i ärendet och tillämpliga bestämmelser samt innehålla en beslutsmotivering. Beslutet måste göras begripligt för parten och då redogöra för vilka faktiska förhållanden som är avgörande, vilka rättsregler som är tillämpliga och hur myndigheten har resonerat.

Kommunicering

Underlaget har med stöd av § 25 förvaltningslagen kommunicerats med fastighetsägaren/-na till fastigheten [fastighet] med adress [.....] Denne har skriftligen svarat på översänt underlag (bilaga x).

[.....] förvaltningen/kontoret gör följande bedömning med hänvisning till det skriftliga svaret:

Handläggare

Titel

Avfall Sveriges guider

En viktig uppgift för Avfall Sverige är att ta fram vägledningar och riktlinjer för hur branschen ska hantera och tolka olika begrepp, definitioner och företeelser inom avfallsområdet. Avfall Sveriges guider kan bidra till en samsyn på tolkningar, vilket kan ge bättre beslutsunderlag. Guiden utgår från de förutsättningar som ges enligt gällande lagstiftning och rättspraxis per den 2020-01-27. Till följd av ändrad lagstiftning och ny rättspraxis kan förutsättningarna naturligtvis förändras, vilket är viktigt att ha i åtanke när guiden används som vägledningsdokument.

Guiden har tagits fram av jurist Christer Hjert, VD Kommunakuten AB, som har mångårig erfarenhet av juridiska frågeställningar inom kommunens verksamhetsområden.

Kontaktpersoner för denna guide:

Sven Lundgren, chefsjurist/rådgivare juridik, telefon: 040-35 66 09, sven.lundgren@avfallsverige.se.

Henrik Jansson, biträdande jurist/rådgivare juridik, telefon: 040-35 66 13, henrik.jansson@avfallsverige.se.

De råd som Avfall Sverige publicerar i våra guider utgör endast generell rådgivning och ska inte ses som juridiskt bindande råd i det enskilda fallet.